

MEMO Euroopa Tarbijate Nõuanderühma istungist

24.-25.märtsil 2015.a. Brüssel

Esimene päev, 24.märts

Welcome by the Chair

Mrs Despina Spanou tarbijaõiguste üksuse direktor avas istungi. Istungi sissejuhatavas osas ta mainis, et hiljuti tähistati rahvusvahelist tarbijaõiguste päeva ja selle tähistamisel pidas tarbijakaitse valdkonna komisjonär Mrs Vera Jourova ka kõne, milline lubati edastada ECCG liikmetele. Edasi andis Mrs D. Spanou ülevaate DG Justice and Consumers tegevuste arengute kohta istungi vahepeelsel perioodil.

Update on Consumer Policy Actions

Digitaalse ühisturu teema – Euroopa Komisjonil(EK) on 2015. aastaks koostatud tööprogramm: harmoniseerida tarbijakaitse võtmereglid digitaalses keskkonnas ostlemiseks nii tavaliste kaupade kui ka digitaalse sisuga kaupade osas; laiendada müügigarantii direktiivi ka digitaalse sisuga toodetele;

Energia teema -on jätkuvalt ka oluline. Mrs D.Spanou teavitas, et Londonis toimus 12.-13. Märtsil 2015 järjekorras juba **7th Citizens`Energy Forum, mille kokkuvõttes** mainiti, et Foorum toetab Energia Liidu loomist. Energia Liitu, mille keskmes saab olema tarbija/kasutaja ning hästi toimiv jaeturg. Siin peab toimima dialoog kõigil tasanditel turuosaliste vahel, alates EL tasandilt kuni liikmesriigis endas kohalikule tasandile välja; tuleb rakendada III Energia paketti kui ka Energia efektiivsuse direktiivi tõhusamalt jne.

DG Justice fokuseerib oma tegevuse Energia Liidu osas: et uus „turu disain“ sisaldaks tarbijaid, et oleks rohkem innovatsiooni tarbijate poolt ja tarbijate jaoks; et energia suhtes efektiivne hoiak/käitumine- märgistus, ehitised; et rakendatakse meetmeid ebausate kaubandusvõtete/praktika vastu; rakendatakse vahendeid kaitsmaks kergesti haavatavaid kliendigruppe.

Mrs D.Spanou kordas, et EK teeb turu-uuringu jae-elektrituru toimimise kohta koos tarbijate käitumise testimisega, tähtaeg 2015.a sügisel. Siin: uuringu eesmärgiks on millised muutused on toimunud tarbijaturul võrreldes 2009/2010.a. selliste näitajate nagu hinna, valikute, võrreldavuse, paketi vahetatavuse võimaluste, kergesti haavatava tarbijagrupi juurdepääsu võimaluste jm osas. Uurida millises ulatuses on tarbijad võimelised tegema ratsionaalseid ning õigustatud valikuid.

Reisipaketi direktiivi eelnõu – seis on selline, et Itaalia eesistumise ajal 2014.a. teisel pole saavutati 4.detsembril eelnõule üldine heakskiit, nõustumine Konkurentsi Nõukogus. Nüüd selle aasta I pooles Läti eesistumise ajal soovitakse saavutada poliitiline kokkulepe Konkurentsi Nõukogus. Esimesel lugemisel 4. veebruaril määratleti poliitilised küsimused: nagu paketi ulatus(scope), paketi

definitsioon, kaasnevad reisi kokkulepped; maksejõuetuse kaitse; ärireiside kaasaarvamine selle direktiivi sisse. Osa punkte lahendati, osa nõuab veel tehnilist tööd.

Consumer Sales and Guarantees Direktiiv (Tarbekaupade müügi ja nendega seotud garantiide teatavate aspektide kohta, 1999/44/EL) siin on seoses digitaalse ühisturu strateegiaga kavas ja vajadus sisse viia täiendusi, kuna praegune direktiiv hõlmab tavalisi tarbekaupu, mitte digitaalse sisuga tooteid.

Komisjonil on 2015. aastaks tööplaani järgi kavas hinnata tarbijakaitse alast seadusandluse ning võrgustiku sobivust digitaalse sisuga toodete jaoks, sealhulgas eelpoolnimetatud direktiivi. Eeltööd selle ulatusliku sobivushinnangu, asjakohaste rakenduslike instrumentide sobivust digitaalse ühisturu jaoks alustatakse 2015. aastal ja tulemused loodetakse avaldada 2016. a lõpus.

Komisjon viib läbi uuringu ka seaduslike ja kommerts garantiide teemal. See uuring hõlmab 28 liikmesriiki + Norra ja Island.

Uuringu küsimused: kas müüjad ja tootjad on teadlikud ja täidavad vastavaid EL ja rahvusriikide õigusaktide nõudeid; kas tarbijad on teadlikud oma õigustest ja kohustustest; millist laadi on valdavalt tarbijate probleemid kui nende õigusi rikutakse; kuidas õiguslikku ja kommerts garantiit tingimusi edastatakse, teavitatakse tarbijatele; kas praktikas ka garantiitingimused toovad tarbijale kasu.

Uuring aitab hinnata kas hoogsam, parem õigusakti rakendamine on vajalik. Uuring loodetakse avaldada 2015. a. lõpus.

ODR platvormi rakenduse ettevalmistuse arengud: siin toimusid platvormi testimised 25. ja 27. Novembril 2014. a. Brüsselis, milles osales 120 esindajat liikmesriikidest nii tarbijate kui ka kauplejate poolt. Tagasiside testimise kohta oli valdavalt (70%) positiivne. Vahepeal töötatakse tehniliste täiendustega ja veel on plaanitud üks suurem testimine sel suvel. Komisjon töötab liikmesriikidega, et tähtjaks oleks platvormi jaoks nimetatud asjakohane ADR-de loetelu, kelle vahendusel kaebusi lahendada. Platvorm peab kasutuseks valmis olema 9. jaanuaril 2016. a.

CPC määruse rakenduse ja toimimise kohta: siin Komisjon tegi ettekande oma raporti kohta Konkurentsi Nõukogule septembris 2014. Komisjoni analüüs määрусesse täienduste, muudatuste sisse viimiseks valmib kevadel 2015. a. ja Komisjoni konkreetne muudatuse eelnõu peaks saama valmis 2016. a.

Analüüsi tegemisel võetakse täiendavalt juba arvesse digitaalse ühisturu strateegia eesmäärke.

Mrs D. Spanou mainis, et tagaside korras on liikmesriigid rõhutanud nende piiratud võimalusi teha tooteohutuse alast järelevalvet interneti vahendusel (online) müüdavate kaupade osas. Siin on takistuseks õiguslikud erisused LM tasandil kui ka e-kaubanduses levivad uut tüüpi tarneketid (nn operaatorid-tarnemajad või turuplatsid jne). Samuti on keeruline tuvastada tegelikke internetikauplejaid. Keeruline on tooteohutuse riski hindamist teha ilma toodet füüsiliselt kompamata. Komisjon toetab igati liikmesriike ning korraldab „best practices“ jagamist, samuti juhendi koostamist tooteohutuse kontrollimiseks interneti vahendusel müüdavate kaupade osas.

Teine päev, 25. märts 2015

Thematic Discussion: Digital Single Market

Mrs Despina Spanou alustas istungit teatega, et 25. märtsil toimub igapäevane Euroopa Komisjoni volinike nõupidamine ja seekord arutatakse põhjalikumalt teemal kuidas saavutada hästi toimiv piirideta digitaalne ühisturg. Selle valdkonna eest vastutab kõige kõrgemal tasemel asepresident A. Ansip, EK andis ka peale nõupidamist asjakohase pressiteate, mida võib inglise keeles lugeda aadressil: [http:// europa.eu/rapid/press-release_IP-15-4653_en.htm](http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-4653_en.htm) .

Mrs D. Spanou rõhutas, et Komisjon peab oma tegevuses oluliseks arvestada selle turu erisusi. Siin pole veel olemas ühiseid reegleid nagu tavalisel tarbijaturul. Järgmine oluline küsimus on interneti vahendusel (online) müüdavate kaupade ohutus kui ka müügi protsessi enda ohutus tarbijale; veel on oluline lahendada digitaalsete toodete ostude probleem (copyright rules).

Norra esindaja andis lühikese ülevaate laiema töögrupi I koosseisust, kus oli osavõtjaid äri sektorist, samuti BEUC-st jm. Arutelul oli arvamusi seinast seinale. Kokkuvõtvalt: arendada seadusandlust, kuid ka rakendust praktikas. Äripool ja ka osa teisi osavõtjaid mainis, et pole niivõrd vaja lihtsalt rohkem infot tarbijale, vaid selgemat väljendust digitaalsete ostude tegemisel, kergesti ja üheselt arusaadavaid lepinguid.

Kohapeal istungil toimus ka lühike arvamuste vahetus: LUX esindaja tegi ettepaneku koostada siin nn mudelleping (Model contract või terms of conditions), et tarbijatel oleks lihtsam ja BEUC saaks teha siin kaastööd; BEUC mainis, et osaleb ekspertgrupi (cloud computing expert group) töös, samuti toetas seadusloome arendamist.; LUX mainis, et eile ECCG alam-töögrupi esimesel koosseisul lubasid UK ja DEM esindajad olla selle grupi raportöörid; võtta edasiminekuteks teemaga aluseks UK reeglid; PORT esindaja nõustus raportööriks tavakaupade müügi osas – siin PORT ise lüüsis, et tavakaupade osas küllalt reegleid siiski juba olemas. Mrs Spanou lüüsis, et üle piiri ostmisel on rohkem probleeme väiksemate liikmesriikide tarbijatel.

Seejärel oli lühike ettekanne Komisjoni uuringust (Understanding DSM obstacles-the evidence), teave sellest millised takistused on digitaalsel turul tegutsemisel. Rohkem infot uuringu kohta saab sügisel. Veel oli ettekanne uuringust (Study Comparison tools), milles uuriti tarbijate harjumusi kasutada pakumiste võrdlemiseks erinevaid kättesaadavaid lehekülgi ja nende mõju tarbija otsustamisprotsessile. Kõige enam kasutavad tarbijad võrdlevaid lehekülgi reise, majutuste puhul.

European Consumer Summit 1-2 June 2015

Mrs D Spanou andis teate aastakonverentsi toimumise kohta. Kava veel ei tutvustanud, kutsus üles saatma veel ideesid, mida peaks käsitlema aastakonverentsil. Kindlasti käsitletakse selliseid teemasid nagu finantsteenused, energia, digitaalne ühisturg.

Mrs D. Spanou lausus, et (ECCG) sügisene istung toimub oktoobris 2015 ja siis oodatakse grupi liikmetelt ettepanekuid finantsteenuste alal toimuva `temaatilise diskussiooni` küsimustega, millised on valupunktid liikmesriikide tarbijatel nende teenuste ostmisel, kasutamisel.

Consumer champion project

Projekt sisaldab valdavalt veebipõhist koolitust tarbijaühingute liikmetele. Istungil andis üks projekti juhte BEUC esindaja (juhivad projekti konsortsium BEUC, SIVECO, Dara Creative) ülevaate projekti arengutest. Platvorm veebis on valmis ja BEUC ootab tagasisidet kasutajatelt ühingutelt, kes on

koolitusest osa võtnud või proovinud platvormi kasutada. Tagasisidet andsid: Horvaatia, Tsehhi, Slovakkia, Rumeenia. Tõrkeid siiski esines registreerimisel jm. BEUC arvestab neid märkusi ja täiendab platvormi.

Projektil on oma veebi aadress: www.consumerchampion.eu

Transatlantic Trade and Investment Partnership(TTIP)

Istungile oli kutsutud EL läbirääkimiste grupi esindaja, kes andis lühidalt teavet kuidas edenevad erinevatel tarbija huve kaasnevalt puudutavatel teemadel(sh standardid) läbirääkimised. Esineja selgitas, et arutatakse mitmeid küsimusi üsna laial pinnal. Ta rõhutas ,et kemikaalide osas saavutatakse praktikas normaalne koostöö ja lahendus tehnilisel tasandil. Esindaja lubas, et kokkuvõttes standardite tase toodetele ei halvene. Läbirääkimiste järel tehakse dokument avalikuks.

Istungi lõpul tuletati meelde, et järgmine istung on orienteeruvalt 27-28 oktoobril 2015 ning siis võetakse arutusele finantsteenuste teema.

